

ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಎಷ್ಟು ಆತುರರಾಗಿದ್ದರೋ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಆತುರವಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

Financial Business Supplementary Estimates-1979-80

MR. SPEAKER.—Now the Hon. Minister for Finance will present Supplementary Estimates for the year 1979-80 (First Instalment) as required under Article 205(1) of the Constitution of India.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Sir, I beg to present the Supplementary Estimates for the year 1979-80 (First Instalment) as required under Article 205 (1) of the Constitution of India.

MR. SPEAKER.—The Supplementary Estimates for the year 1979-80 (First Instalment) as required under Article 205(1) of the Constitution of India is presented.

OFFICIAL RESOLUTION.—Ratification of Amendment to the Constitution

MR. SPEAKER.—Now, SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs) will move the Official Resolution.

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs).—I beg to move

“That this House ratifies the amendment to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to clause (2) of article 368 thereof, proposed to be made by the Constitution (Forty-fifth Amendment) Bill, 1980, as passed by the two Houses of Parliament”.

The questions was proposed

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law and Parliamentary Affairs).—Sir, the amendment is a very simple one which requires no elaborate discussion. In the Annexure to the amendment, the reasons for the amendment are made clear.

“Article 334 of the Constitution lays down that the provisions of the Constitution relating to the reservation of seat for the Scheduled Castes/Scheduled Tribes and the represen-

tation of Anglo Indian community by nomination in the Lok Sabha and in the Legislative Assemblies of the States shall cease to have effect on the expiration of a period of thirty years from the commencement of the Constitution. Although the Scheduled Castes/Scheduled Tribes have made considerable progress in the last thirty years, the reasons which weighed with the Constituent Assembly in making provisions with regard to the aforesaid reservation of seats and nomination of members, have not ceased to exist. It is therefore proposed to continue the reservation for the Scheduled Castes/Schedule Tribes and the representation of Anglo-Indians by nomination for a further period of ten years".

I would like to bring to the notice of the House that this is fourth time that this Article is being amended. Inspite of several sincere efforts made by the Central Government and also State Governments to ameliorate the conditions of Scheduled Castes/Scheduled Tribes expected results could not be achieved and more has to be done in this direction. This object could be achieved only by extending the period of reservation. Therefore, I request the Hon. Members of this House to ratify this amendment.

† SRI B. SUBBAYYA SHETTY (Surathkal).—Mr. Speaker Sir, the Amendment Bill which has been brought before this August House for ratification will have to be welcomed and we welcome it. But at the same time, the introduction of this Bill speaks volumes. What is happening in this country and what has happened in this country for the last 30 years will speak about the failure of this country to solve the important question facing the country today. The Hon. Minister has also mentioned that inspite of efforts being made, this has not been done. Perhaps it is high time, is my opinion to think why we have failed in this field. The truth about failure is there and nobody denies it. At the same time, we have to think why we have failed. Sometime ago, the present Prime Minister, when she was the Congress President visited Belchi and said that it was a very grave incident one in century and in today's paper it carries another incident that took place at Pipra in Patna district. When the Belchi incident took place Janatha Government was there; where as when pipra incident occurred, where in about 13 SC people have been butchered and burnt including women and children, there is the Government run by the President. Today, in Bihar there is no Government of Janatha party. But it is administered by the Union Government. When she was not the Prime Minister, she visited that place called Belchi and made much of it and commented in a very big way. Of course, Belchi incident is a shame

on this country. But this Pipra incident is much more shameful on this country. Perhaps this incident has to be condemned by all sections of Karnataka and the country as a whole for which for which I suggest through you to the Hon. Chief Minister to send a delegation of this House to Pipra to express the solidarity of the people of Karnataka for those unfortunate victims. If Belchi incident is one in hundred, perhaps this Pipra incident is one in thousands. Therefore I am seriously requesting through you, the Chief Minister that a Committee consisting of Members from the Opposition and also from the the Ruling party be formed to visit Pipra and make a study of the incident so that this sort of violent and inhuman treatment for Scheduled Castes does not happen again. We should find out why this has happened so that we could take precaution in Karnataka also and see that such incidents do not taken place here.

This Constitution Amendment Bill, as I said, speaks volumes of in human acts and ill-treatment given to these Harijans and also the failure in this country. On this occasion I request the Government to consider whether special steps could be taken in Karnataka for the upliftment of these down-trodden class of people. But today, I see that the Government are not very serious about this problem. Only yesterday, the Government formed its Ministry. What we have found is that the Social Welfare Ministry which is a very important Ministry which concerns it self with the upliftment and welfare of the SC/STs has been down-graded. Formerly it was of the Cabinet rank and today, it has been given the rank of a State Minister. So, Sir, the down-grading of such an important Ministry shows the mood of this Government and also Congress (I) party which speaks a lot about the SC/STs welfare. With these few words I welcome this 45th Amendment Bill. At the same time, I would say that though it has been found necessary that the 45th Amendment Bill has to be ratified by 50 percent of the State Legislatures, before ratification the Union Government have dissolved 9 State Assemblies in our country. Knowing full well that these Assemblies have to ratify this amendment, they have dissolved those 9 State Assemblies. They want to have the election before making reservation to these SC/STs. That shows the intention of Union Government and also Congress (I) party regarding the reservation for SC/STs. With these words, I thank the Chair and conclude my speech.

೨.೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ(ಭಾಲ್ಕಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಏಳನೇ ತುದ್ದಪದಿ ಮೂಡುಮೆಯನ್ನು ಹರಿದು ನಗಿರುವಂತೆ ಸದಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ

ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನಕಂಠ ಈ ಜನತೆ ಯಾವರೀತಿ ಇದ್ದರು ಈ ೩೦ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಅದೇರೀತಿ ಇದ್ದು ಅದೇರೀತಿ ಯಾದ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ಯಾಕಮಾರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್‌ನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದವು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಈ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲು ಬಿಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂಬತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾಡಿದಕೂ, ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ತಂದುದಕ್ಕೂ ಯಾವವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳು ಏರ್ಪಡಿಸಿಯಾದರೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಲಕ್ಷನ್ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಈ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸೇಡಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕ್ಷಿಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈವತ್ತು ಒಂದು ನೂತನವು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. Politically we are all equal but socially and economically we are unequal ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಮಾತುಗಳು ಕಠೋರ ಸತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. Socio-economic equality will be achieved only through political power and that political power should go only to the hands of the SC. ಅದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುವವರೆಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗ್ರಾಮದ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಕಿ ನಡೆದು ೧೪ ಜನರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಭೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ೧೯೭೨-೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೇಯಾ ಹಿಂದೂ ಜನರಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲ ಈಗ ಕೂಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಾಂಗದಲ್ಲ

ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ನಿರ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆ ನಿರ್ಯೋಗದವರು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಯಾವವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಮುಂದೆಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಯಲಹಂಕ).—ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಳನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೈತನ್ಮವರ್ತವಾಗಿ ಸಮಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರದಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ಒಂದು ವಿದೇಯಿಕವನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಸಿಮಾಡಿ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ, ಹಾಗೂ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡದೆ ಈ ಒಂದು ಅವಧಿಯನ್ನು ಹತ್ತು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೈತನ್ಮವರ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೈತನ್ಮವರ್ತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರೂ ಬೇರೆಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮಮತೆಯಾಗಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ, ದೇಶಪ್ರೇಮವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರ, ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಜನರ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪಂಗಡದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಪರದಿ ಬಿಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ದೇವಿವಾಗುವಂತಹ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಯಾರು ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಯಾರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದ್ದ ಏನು ವಿಧಿಗಳಿದ್ದವು ಅವುಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತರದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತರಲು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ನಮೂದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಫೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಯಾವ ಕೆಲಸದಕ್ಷೆಯೇ

ಆಗಲಿ ಯಾರೂ ಅಸಹಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಕನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೇಣಿದಾರರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಭೂವಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂವಿವಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ತಾವೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಟಿಕಲ್ 32 ಹೀಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

“Right to Freedom of Religion

Art. 25. (1) Subject to public order, morality and health and to the other provisions of this Part, all persons are equally entitled to freedom of conscience and the right freely to profess, practise and propagate religion.

(2) Nothing in this article shall affect the operation of any existing law or prevent the State from making any law—

(a) regulating or restricting any economic, financial, political or other secular activity which may be associated with religious practice ;

(b) providing for social welfare and reforms or throwing open of Hindu religious institutions of a public character to all classes and sections of Hindus.

Explanation II: In Sub-clause (b) of Clause (2), the reference to Hindus shall be construed as including a reference to persons professing the Sikh, Jaina or Buddhist religion, and the reference to Hindu religious institutions shall be construed accordingly.”

Even Jains and Buddhists are called Hindus. I am just reading what is contained in the Constitution of India. I shall now need the constitution (Scheduled Castes) Order, 1950.

"2. Subject to the provisions of this Order, the castes, races or tribes or parts of, or groups within, castes or tribes, specified in Parts I to IXVIII of the Scheduled to this Order shall, in relation to the States to which those Parts respectively relate, be deemed to be Scheduled Castes so far as regards members thereof resident in the localities specified in relation to them in those Parts of that Schedule.

3 Notwith standing anything contained in paragraph 2, no person who professes a religion different from the Hindu or the Sikh religion shall be deemed to be a member of a Scheduled Caste."

ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂತಹವು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಯಾರು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಎಂಬ ಜನ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ: ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜೈನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಆರ್ಥ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ ಶಂಕೆ ಇರುವುದು. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗದವರ ಒಂದು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ' ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮತಾಂತರ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಚ್ಛೆ ಪಟ್ಟರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾರಾರೂ ಮತ್ತೆ ಏನನ್ನೂ ಈ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಚಾರ ಕಲುವಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾರೂ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಜಾತಿಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು ಬೇರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉಭಯ ಇರುವುದು, ಉಭಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಾತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಉಭಯ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವುದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು. ಇವರು ಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ, ಕಿರುಕುಳ ಬಂದರೂ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿಯೇ ಅವರು ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಏನು? ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ? ಬೇರೆಯವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಾದ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸವಲತ್ತು

ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಏಕೆ? ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ೨೫ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಜನ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಜನ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ, ಜೈನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಅದೇಶ ವಿನಿದ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದಿಪಡಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು.

ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ನಿಜ. ಯಾರು ಬೇಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದುಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವತಂತ್ರತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಇರಬೇಕೇ? ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಭಾಗ ಜನ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅವಮಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವನೂ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಂತೆ ತಾನೂ ಕೂಡ ಬೃಹದ್ವಸ್ತುತತ್ವದ ಭಾವನೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ತಾವುಗಳಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲ ಕೆಲವು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಧರ್ಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್ ರವರು ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಚುಚ್ಚು ಮಾತಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ೨೫ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂದರೆ, ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಕೂಡ, ಗುಡಿ, ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನೀವು ಚೂರಗಡೆ ಇರುವವರು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿ, ನಾವು ಒಳಗಡೆ ಇರುವವರು ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ್.— ಜಗವೇ ದೇಗುಲ. ಸುನುಷ್ಯಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ದೇಗುಲವೇ ದೇವಾಲಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.— ಅದು ಒಂದು ವೇದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ದೇಹವೇ ದೇಗುಲ. ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಗುಡಿ-ಗುಂಡಾರಗಳು ಏಕೆ? ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಈ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಒಳಗಡೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಕೂಡ ಮತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಲೇಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ೧೯೫೮ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಅದರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಜನಾಂಗದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು? ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

೨.೩೦ ಓಂ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ೧೯೫೮ರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಸ್. ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಟಿ ಜನಾಂಗ ಏನು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಈ ವರ್ಗ ಬಹಳ ಒಂದು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ

ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂದು ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೋ ಇವತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಸನಸಭೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನು ಮತಾತ್ಮಕ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. The particular development is only in the case of those who have been elected as Members of the house or the people who have entered Service or the people who happen to own certain properties. Now, the general condition of all the Scheduled Caste/Scheduled Tribe people and the weaker sections of the society remains the same as it was and will continue to be the same. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಬೇರೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನು ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎ ಐ ಸಿ ಸಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂದಿ, ನಾಯಿ ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೃದ್ದದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವುದೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಅವರ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾಯಕಿ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ನಾಯಕಿ ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡುರಾಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಮೆರಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ. (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಈ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಕಾರಂಕಟ್ಟೆ. —ನಾನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ನನಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಿಗಬೇಕು ಅಂತ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವುದನ್ನು ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಿಶಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಇದ್ದರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೊಡೆದಾಟ ಬಡಿದಾಟ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ತಾಳ್ಮೆ ಬರೀ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. —ಏನು ಶ್ರೀ ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಸನ್ನಿಹಿತರು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನು ಆಗಿಲ್ಲ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅದರ ಅನಂತರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದೂಂಬಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ

ಖೋನಿಗಳಾದವು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಬಂದಮೇಲೆ ೯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಇವರ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಬಿಹಾರ್ ರಾಜ್ಯದ ಪಿಪ್ಲಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪-೫ನೂರು ಜನ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ಹರಿಜನರನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಶೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಸ್ ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್ ಟಿ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ನಾಗರೀಕರಾಗಿ ಬಾಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆಗ ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ದೂರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಈಗ ಜನ ಪಾಜ್ಜಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಚಿಂತನೆಮಾಡಬೇಕು ಕೇವಲ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ೧೦-೨೦-೫೦ ವರ್ಷಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ಲೋನ್ ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಆಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ?

ಈ ಹರಿಜನಗರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಚಾರ, ಒಬ್ಬರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ನಾನೇನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸಿನವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ ಇದು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೨೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೈ ಕಾಲುಕೊಳೆತ ಅಂಗವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರ ಕೊಲೆ ಆಗಬಹುದು, ಅವರನ್ನು ಸುಡಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಈಗ ಸುಡಿಸಿಕೊಂಡ ವರಿಗೊಬ್ಬರು ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಜನ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜನ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು, ನಮ್ಮ ತಾತಮುತ್ತಾತಂದಿರನ್ನು ಹಿಂದಿನವರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಪ್ರತಿಕಾರ ತೋರಿಸಲು ಬಂದು ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ ನಾನು ೧೯೭೮ ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಕೆಗ್ಗೊಲೆಗಳು ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಜನಗಳೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಸಿನ ಜನಗಳ ಕೊಲೆಗಳು ಕೆಗ್ಗೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆ ಜನಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾನಾಪಮಾನಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಕೆಗ್ಗೊಲೆಗಳು ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನ ಆದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೨-೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಜನಗಳು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಗಳ ಸಹನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದುಬೇಡ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಜನಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ೧೯೭೮ನೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

'Let 50 percent of the SCs/STL and the weaker sections be killed in this country so that the remaining people and their progeny may grow indignant and at least try to live happily with a certain amount of self-respect and dignity.'

ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಅಸಹನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಲ್ಲದ ಮಾತು. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ೧೯೭೫ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದಾಗ ಅವರು ಕಿವಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಜನಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಜನ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅವರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಅವರು ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಯ ಬಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಓಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಓಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆದೀತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯು. ಪಿಯು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಿನವರಿಗೆ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರಿಗೆ ಮತಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಓಟು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪೀಪಲ್‌ಸ್‌ ಫಾರ್‌ ಡಿಮಾಂಡ್‌ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಡವರನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಿನವರನ್ನು ಮತಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಓಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ? ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಾನು ೧೯೫೮ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳಲಿ, ಕೈಗಾ

ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿ ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ರೋಗ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಜಾತಿಯ ರೋಗ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ರೋಗವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಜಾತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಪುರಾಣಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೇವರು ಇರಬಹುದು.

ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಮಯ ಸೃಷ್ಟ್ಯ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಆ ತರಹ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಉಲ್ಟೇಖ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೊರರೋಪನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. There was functional classification of society in Europe. All that happened in Europe but after the industrial revolution and subsequent revolutions that took place, they completely obliterated this system. Unfortunately, in the wretched country this caste system still persists. That is the difference. Not that it was not there.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬರಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ. In other countries the society is divided on economic basis where as in India the society is divided on the basis of birth. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು, ದೇವರು ದೇವರು ಎಂದು ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರನ್ನು, ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಾಜದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಲಾಯ.—ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಾಜ ಇಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ದೇವರೇ ಹೇಳಿ ಬರೆಯಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಜಾತಿಯನ್ನು ದೇವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ದೇವರ ಬಾಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಮಯಾ ಸೃಷ್ಟ್ಯ ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ದೇವರು ಹೇಳಿದ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದೇವರು ಇದ್ದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚಾನ್ಸಲ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿನ ದೇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗಗಳ ಅಭ್ಯುದಯ ಕಳೆದ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ; ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಅವರು ೫೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿ

ದಂಧ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ದೊರೆತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಸಮಾಜದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣವೇ? ಈ ವರ್ಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ ಏನು? ಇವರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಆಡತಡೆ ಇತ್ತೇ? ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಆಡತಡೆ ಏನಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತ? ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತೇ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಸಾರಸ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಶೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸಂಸತ್‌ಗೆ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಕಳೆದ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆದವರು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಅವರ ಸಮಾಜದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ತರ್ಕ, ಶಾಸ್ತ್ರ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. They draw an inference from particular premise to general premise. This is called absurdity in logic. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಡಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯೇಹೊರತು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಇದು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಗಂಡು ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇದೊಂದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರೆಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೪ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಗಿರವಿ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಿಗಿ ಬಂದ ಹಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು, ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಗಿರವಿ ಇಟ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮರದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ನಾನು ಆ ಜನರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಜಾತರ, ಆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ಈ ಜಾತಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಇದು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಒಬ್ಬನ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರು.

ನೋದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಏನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಮನ್ನಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಸಗಲಾಗಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ನನ್ನನ್ನು ಓದಿದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಜಗ್ಗಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಹ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸದನದ ಮಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಾಗ ನಾವೇನಾದರೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೬ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಚರ್ಚಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಮಾಡಿ ಸರು, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಳೆದ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದರಿ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇವರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ೨೨ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಆಗ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮೊದಲು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೆಯೂ ನಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಈಗಲೂ ನಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆಯೂ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒತ್ತೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ? ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ೨೨ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿ, ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ೨೨ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನೀವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ? ಯಾರನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ನಾಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅವರು ಈ ಮೊದಲೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ?

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಅವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಈ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಲಿವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಗರೀಕರಂತೆ ಸಿಟಿದಿದ್ದು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನರೂ ಸಹ ಓಡಾಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ಇನ್ನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ಮೊದಲು ಯಾರು ಯಾರು ಬಗ್ಗ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ, ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರವರ ಹೆಸರಿಗೇ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅದಲ್ಲಾ ಅನಾ ವಶ್ಯಕ. ಇವೊತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಾಗ, ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಆಕೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಗಂಡಸರಲ್ಲ; ಈ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ನಾನು ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಖಂಡರನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುಖಂಡರು ನಾವು ಗಂಡಸರು ಎಂದು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವೇನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನೂ ಗಂಡಸಲ್ಲ;

† SRI A. LAKSHMI SAGAR (Chickpet).— I have no objection. I will take my chance after Sri Armugham. He shall have precedence.

MR. CHAIRMAN.— You may have a choice but I don't have any choice. According to the list before me, you have to speak.

SRI A. LAKSHMI SAGAR — Sir, this is the third extension of the period of reservation for Schedule Castes and Scheduled Tribes as required under Article 334 of the Constitution. On the two prior occasions, the matter was dealt with before it was ratified by the parliament and the majority of the State. The first extension, was justified by the then Home Minister Pandit Govind Vallabh Pant on the ground of political justice and he felt that reservation was necessary. Even at that period of time, in 1959, some sections of SCs representatives and STs representatives particularly members belonging to Republican party of India termed this reservation as political charity called it as lame, dumb and deaf. They said we don't want this.

Then, Sir, the second extension was made in 1969. Only 6 hours time was allotted to it in the Parliament and not in this House and it was then justified that the condition of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes had not yet substantially improved. So, it was justified and the period extended.

Now for the third time, the extension is to be ratified by this House. The parliament had only two hours before it for the disposal of this first amendment during this year to the Constitution.

I am saying all these, because on the two prior occasions and on the third occasion also, no serious thought has been given to the

problem of SCs and STs vis-a-vis the purpose behind the reservation of seats to the SCs and STs in the State Legislatures and in the parliament.

The matter has been dealt within a casual manner, if I may say so with respect. Now what is the reason for continuation or extension of the reservation to SCs/STs? The idea was conceived and incorporated in the Constitution by no less a person than the architect of the Constitution Dr. Ambedkar and he had a purpose in so making this provision as part and parcel of the Constitution. In all humility I submit, that the purpose for which it was intended originally, has not materialised even after a period of 30 years. Now why again an extension is to be given for reservation of representation to SCs/STs is the question. We should address ourselves to that before we give consent to the ratification of this 45th Amendment. Various arguments have been put forward both for and against the reservation. I shall try to summarise as briefly as I can so as to minimise the time of this House.

The opponents of the reservation had said that the reservation had an opiate effect on SCs/STs. They did not raise their little finger; they did not make a single concerted effort to improve themselves and improve the community to which they belong. It had also put the conscience of other classes and castes of society to sleep. So the reservation had the opiate effect on both the persons who wanted reservations and also on the persons whose responsibility it has been and it continues to be, to do something for the complete obliteration of this untouchability and all that goes with this stigma. So, the purpose for which the reservation was originally intended, has not been served. Therefore, there is no point in giving further extension of this reservation. It was also pleaded at that point of time in 1969 that there must be a progressive policy of reservation so that these SCs/STs may be able to organise or muster themselves and come up with a certain degree of dynamism and social purpose and work for the amelioration of themselves and also the society to which they belong. That also did not happen in an appreciable manner as per the testimony of no less a person than Sri Basavalingappa, who had occasion to be in the forefront of this matter. These reservations have also been opposed on the ground that it had not helped much the SCs/STs, but helped only dominant groups amongst these sections of SCs/STs. It has not helped the generality of the sections belonging to SCs/STs. Reservation also has not helped the growth of political parties and groups of SCs/STs. The only party, viz the R.P.I. which was intended to be a political party, for the advancement of the cause and problems of the SCs/STs, also could not make much

headway. The SCs/STs representatives both in the State Legislatures and in the Centre have not been able to develop power blocks and lobbies to effectively work for the implementation of socio-economic measures for amelioration of the SCs/STs. In this connection I may mention, that in the parliament there is a powerfully sugar lobby. There is a powerful wheat lobby. They make the Government or unmake the Government, whether it is Mrs. Gandhi or Sri Morarji Desai or Sri Charan Singh. The SCs/STs representatives have not been able to form such powerful groups and lobbies and exert pressures on the Government. Now, Sir, there are more than 100 SC/STs members in the Lok Sabha and they have not been able to advance their cause by forming themselves into a powerful group. It has been an admitted laxity on the part of these representatives to advance and plead for the downtrodden of the society from which they themselves had come and continue to come. These representatives of SCs/STs, as experience has shown, have become subservient to the political parties and their interest is particularly in the hands of dominant section of these political parties. They have not been able to break themselves from this iron chain of domination of these strong political groups in the ruling political parties. They have not been able to come out of this. There has been a little or no politicalisation of the problem of the SCs/STs by the representatives of these groups either in the Parliament or in the State Legislatures. I say "politicalisation" as a Member of the Rajya Sabha put it. Once he said ;

"The SCs/STs legislators do not represent their people, to the party and the Government but represent the party in power to their people."

This has been their role so far.

SRI Y. RAMAKRISHNA.— Are you quoting from the Rajya Sabha Debates ?

SRI A. LAKSHMI SAGAR.— This is a quotation extracted from the speech of Sri B. P. Mourya, by Prof Upendranath Bhakshi, Dean of the Faculty in the Delhi University. He is a socio-legal expert of international repute.

SRI B. BASAVALINGAPPA.— It can be attributed to Sri B. P. Mourya.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.— The political performance of SC/ST representatives is found to be inadequate. I am not saying that the caste Hindus and other sections have no role to play in the complete obliteration of this stigma of untouchability and every other evil going with it. We are addressing ourselves to the task of ratification of the extension of the period of reservation by another 10 years. It

is pertinent to recall to our minds the role that the Legislators in the States and in the Parliament have played, in the last 30 years. Now Sir, even then, there is a big question mark, to what extent the reservation has helped the advancement of the SCs/STs? Have we any social data before us? Has the Government to lay in its possession information about the impact of reservation on SCs/STs in this country? I do not think they have. In my submission, I strongly feel that a very strong and serious study of the working of 30 years old reservation should have been undertaken before an attempt on continuation or extension of the reservation, was made. We do not have the material. I am not opposing the extension, but I am trying to say that the purpose for which the reservation was originally intended and incorporated in the Constitution has not been fulfilled. As Sri Basavalingappa has put it, it may have helped the Legislators in the last 30 years. If that is so and if this was the intention, there may be other methods by which the reservation could be made for the SCs/STs.

The reservation was conceived and incorporated in the Constitution because of the enormity of the problems and the wretched condition under which these SCs/STs are living in our Hindu society. What has happened during these 30 years in our country? We seem to be groping in the dark and nothing else.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—So far as socio-economic data for the SCs/STs are concerned, there is a separate report given by the Commissioner for SCs/STs. If you kindly go through this, you will come to know what steps the Central Government and other State Governments have taken to ameliorate the conditions of SCs/STs politically, economically and socially.

SRI S. R. BOMMAI.—Perhaps the House will be benefitted if we get back the debate of this House wherein the Hon. Minister when he was sitting on this side so ably put and stated how the Government of India and State Government have betrayed these SCs/STs people in our country.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—I should like to tell Sri. Ramakrishna that all I said was about the reservation as such. But what is the advancement of SCs/STs in the last 30 years. It has only benefitted legislators.

SRI Y. RAMAKRISHNA,—Please remove that stigma.

SRI A. LAXMI SAGAR.—There is no stigma. With greatest sympathy at my command I should like to say that the extension must be purposeful. It must serve the purpose for which it was conceived and

incorporated in the Constitution. But there is no data as to the manner in which it has helped these people in their upliftment. There is no social economic data available in that matter. This is the opinion of the Socio-Legal expert an internationally reputed Professor Sri Bakshi. So, this cannot be treated casually because, it may bring more harm than good. I have seen Members belonging to SCs/STs pleading for the abolition of this reservation. The Members of Parliament belonging to SC/ST have also expressed the same view. They have repeatedly urged for the abolition of this reservation and extensions. Therefore, a serious thought must be given to this matter. A socio-economic survey must be undertaken before each extension is made. This type of extensions will not be good. Once in ten years you are going to extend it. Instead of it, you can make a permanent statute. The purpose of this amendment is to continue this reservation for another 10 years. But at the same time, we must find out the achievements out of such extension. This must be the thinking of the original framers of the Constitution. Unless we do it, we are only groping in the dark. I have been a student of history and studied the history of these societies. There is no scientific study either in Quoran or elsewhere. Dr. Ambedkar has also said it in his book and quoted in several places. But, unfortunately no effort has been made to find out the achievements out of these reservations. Therefore, it requires very very serious and earnest attempt to know these things, and then only we have to think of extending this reservation for a further period of 10 years. Thank you.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Speaker Sir, I am thankful to you for having given me an opportunity to speak on the ratification of amendment to the Constitution which was passed by both the Houses of Parliament unanimously. I don't know what is the reason for such passing in the House of Parliament. Do they think that it is necessary to extend the period of reservation for SCs/STs in Parliament and State Assemblies? Probably, there must be some reason to bring this bill. Of course, this bill was brought by the Janatha Government and passed by the Present Government. As Sri A. Lakshmi Sagar pointed out I had opposed this reservation in the year 1965 itself. Now what is the position? The position remains the same. Some people are thinking that this reservation is meant only for SCs/STs. But, it is not like that. I would like to submit here that there was reservation for Muslims in the Assemblies and Parliament during the year 1892. They had the privilege of this reservation for nearly 60 long years. In those days they were all matured people having a lot of knowledge and education. Then, in 1920

ther was reservation for Christians. For nearly 28 long years they enjoyed this benefit. But, when the Constitution was framed the reservation given to these Christians has been dropped. Now the reservation is made for SCs/STs only, with the initiative and desire of Dr. Ambedkar. Though he was in favour of giving for more number of years it was not agreed by Sri Pillai of Madras and others. Of course, this reservation of 10 years was accepted by late pt. Jawaharlal Nehru and Sardar Vallabhabai Patal. They have extended this reservation for 30 years and they are going to extend for another 10 years.

3-30 P. M.

Of course our late Prime Minister Sri Pandit Jawaharlal Nehru and the Deputy Prime Minister-Sardar Vallabhabai Patel, said that the reservation should be only for 10 years. But now the Constitution has been amended and the period is extended to 30 years. My position stands the same as it was in the year 1959. Sri Babasaheb Ambedkar said, 'if it is not for the very good of the general public, then there is no need for reservation.' Then you may ask me, if the reservation is not there, will the ruling party, whether the Janata Party, or Congress-I, or Congress-U, whatever party it may be, will they nominate the Scheduled Caste candidates for the Assembly seats or Parliament seats? If you ask that question, I say they will not. For instance, take a Municipality. How many Municipalities are there in Karnataka? How many Presidents of Municipalities belong to Scheduled Caste? If you collect statistics, there may be hardly one or two. How many Taluka Boards are there in the State? I think 175. In these one hundred and seventy five Taluka Boards, how many Presidents belong to Scheduled Caste? Because reservation is not there, they are not being considered. There are about eight thousand village Panchayats in the State. How many Presidents are there who belong to Scheduled Caste? Hardly one or two may belong. For instance, take the question of Cabinet Ministers. There are nearly 117 Members of Parliament belonging to Scheduled Caste, but out of them, how many are Ministers? There is hardly one Minister belonging to Scheduled Caste. This is because there is no reservation. The Constitution does not say that, in the Cabinet there must be so many Ministers according to the Caste or Communities of members or according to population of each community. Sir, in West Bengal it is a progressive Government of CPM with progressive views of Chinese and Russian Government. But there is no single representative of Scheduled Caste in the West Bengal Government. There is no rule, no law and nobody considers them as human-beings Sir, there are 352

High Court Judges in the country. There is no rule or law to say that certain percentage of the posts of the High Court Judges must be given to the Scheduled Castes. Therefore, what happens is, unless there is a law, unless there is a provision in the Constitution, nobody considers the Scheduled Castes as human-beings. That is the submission I am making. In the Ministry of Devaraj Urs there were four Ministers belonging to Scheduled Caste and in the past there used to be hardly one Minister, one State Minister or something like that. Sri Devaraj Urs wanted to help the Scheduled Castes.

Now, I will come to this ratification Bill. You may ask me, is it necessary to have reservation even after 30 years, for the Scheduled Caste & Scheduled Tribes. If we ratify the Bill, it will give reservation for another 10 years. Why I am asking is, if you are going to make a scheme that within a particular period you will elevate and bring them on par with other Indians, then it is acceptable. But if you want to play a political game,—political game of Member of Parliaments, something like girls singing in a chorus? If these MP's or MLAs are not able to protect the interests of the Scheduled Castes & Scheduled Tribes and give them opportunities in socio-economic programmes, service matters etc, inspite of the reservations being made for Scheduled Caste and Scheduled Tribes in the States as well as the Central Government Services, what use will this ratification be? Sir, the people of Karnataka are good, the State is good, the soil is good and the successor Government also is good. But in Tamilnadu there is anti-scheduled caste movement when they opposed reservation in promotions. They don't have reservation in promotions and in the recruitment also. But here it is not so. In some other Northern States it may be there but in Karnataka it is not there. Sri S. Nijalingappa was the Chief Minister, Sri Veerendra Patil was the Chief Minister and then there were so many other Chief Ministers. But Sri Devaraj Urs only did the maximum for the Scheduled Caste welfare. In spite of that it has not reached the expected level and so you must do more now. With regard to the service matters, Karnataka as well as in other places also we have not reached the quota. Some people are defining the Scheduled Caste as 'Quota people' because they get 15+3 per cent. For your information, I may tell you that these IAS officers have reduced this 15% to 13½%. From 1972 onwards these Scheduled Castes are not having their full quota of 18%. The Hon. Minister—Sri Y. Ramakrishna should note down and tell the Hon. Chief Minister to do something.

There are so many stalwarts. But nobody has noticed it. They simply say that this section of people should come up. There is actually reduction of the percentage of appointment. It has been

reduced to 13½ per cent in some cases. 15% remains only on paper. Thousands of appointments were made on this basis. The Chief Minister of the previous Government had not looked into it though he was very much interested in the cause of Harijans and Girijans. Perhaps he had no time to look into it. If you look into the statistics of percentage in Class I you will understand it. D.P.A.R. might have reported to the previous Chief Minister that everything was going on according to percentage. Even the Deputy Commissioners and the Divisional Commissioners have not been approached in this matter to get them rectified.

SRI H. D. DEVE GOWDA.— **Sri Devaraj Urs** wanted to do that stage by stage.

SRI C. M. ARMUGAM.—By the time the order is implemented, both you and myself might not be here. Order means, it should be obeyed without any reservation. Time limit should be fixed and within that period, the order should be complemented. In Class I Posts, we have got only 3% posts instead of 15% In Class II Posts, it is only 4 percent and in class III posts i. e., clerks, all sorts of educated employees come under this category, only 7 per cent, and in the Class IV posts it is only 15 per cent. When you are not able to reserve the percentage fixed according to Government order, what advantage are you going to get if reservation is made in the Assemblies and the Parliament. The people at the bottom should be helped and their interests should be safeguarded. We are here to safeguard the interests of these people. But have we done it? No. They are being harassed. There is a news report saying that 14 people in Bihar have been murdered by caste Hindus; These poor Harijans were surrounded and murdered and the village in which they were living was also burnt down. I am bringing this to the notice of the Government to illustrate that the behaviour of our people has not changed even after 30 years of independence. How long shall we have to wait for complete change of society?. How long will it take to bring about complete change of our Society. It is not possible to depend upon the politicians to get these things corrected or rectified, because they themselves have no principles. Some of them are changing sides every day. To-day a politician may be in one party and tomorrow he may be in another party. Each party has got different policies and programmes. Murders are taking place successively in Bihar and other places. 48 murders had taken place in 1970; 57 murders took place in 1977 and 75 murders in 1978 and 7 murders in January, 5 murders in February, 3 murders in March, 7 murders in May and 8 murders in June and lastly 2 murders were Committed in July 1979. Bihar stands first in the whole of the country in murdering these

innocent people. Murders are still going on even to-day. President Rule is there. With the collusion of the Officers, these murders are taking place. There is no protection. Whom should they approach for help? The Government is not able to give protection. Of-course, the people of Karnataka are good and they are not so cruel as other people in some other States. Our opposition members are supporting me in this respect. I have got some respect to the members of the opposition and especially to Sri Deve Gowda. My respect has increased now since all of them are supporting the cause of these poor and unfortunate people. Sri Deve Gowda has refused to take his salary as Leader of the Opposition. I am happy over this matter. Let that matter be dealt with separately. In Bihar several murders are taking place. This House is also represented by elected members. Is there any improvement seen No. Every year the number of murders are on the increase instead of decreasing. Women and children are mercilessly killed and tortured. Women are being raped. The Government is sitting helplessly. There is no harmony between the religions. The people have not understood for what purpose the Government of India have taken a decision to give protection to S.C and S. T. The situation is becoming worse. When that is the position, what is the use of giving 10 more years of protection to these people? Will the Government take firm action to make them realise the purpose behind this legislation. If that is so we can give them 10 more years. Reservation should be made in all Government employments and in the Assembly and the Lok Sabha. When once a limitation is put, we should not go beyond that. The Political Parties should implicitly follow this principle and give protection to these people. They should set up candidates of this community even for election and bring them up elected. They should be given 18 per cent of job in Government employment. When the purpose is served and the reservation limit is over, we must scrap this reservation. Further, the Commissioner for S.C. and S.T. observes that he has not been given adequate staff to work. He is complaining that the supervisory staff given is not at all sufficient. They have to visit various offices coming under their jurisdiction. Their work is very heavy. Sufficient staff, both executive and ministerial should be given to them. The staff will have to look into the reservation made and facilities given to the students and the S.C. and S. T people in each region. To attend to all kinds of works, more staff is required and the required number of staff should be given so that the work could be attended to.

When the Government has not provided the staff in the Commissioner's office, to think of reservation of the people is nothing

but politics. Therefore this reservation for the SCs/STs should go. Dr. Ambedkar had said that this reservation should be abolished after 10 years. While Dr. Ambedkar was the member of the bar of the Bombay High Court; he went to a roadside hotel to take coffee as he was not allowed to take coffee in the High Court canteen. After taking coffee, he paid 6 paise to the shopkeeper but he threw away the amount and demanded for four annas as the cup and saucer used by him had to be thrown out. This was the condition prevailing in Bombay in the year 1922. Same is the condition prevailing in villages even today. The Harijans are not entertained in the rural hotels but in Cities the position is quite different. I have seen in the villages half-naked children; there will be many drop-outs at the primary and High School stages because these children are used by their parents to tend cattle. The State and the Central Government have not done anything to prevent the drop outs in the schools. The Legislators have not taken interest to protect the legitimate claims of 15 crores of SCs/STs all these years. These people have remained as slaves from Rama's time to Smt. Indira Gandhi's time. Barring a few MLAs and MP.s, there is no reservation for these people in the posts of Governors and Indian Foreign Service. There are 300 High Commissioner and Ambassadors representing 130 countries in the world but not a single person is there to represent the SCs/STs in these gubernatorial positions. When this is the position, it is not worth having the reservation.

Once an educated SC approached Dr. Ambedkar and requested him to help to secure the post of a Deputy Commissioner, he refused to oblige him as he had not done anything to improve the conditions of these people. The Collector's post is an important post at the district level, he will have the authority to appoint any number of persons, but there are hardly few collectors in this country belonging to the SC/STs. I should consider that the representation to these people as District Collectors is zero, similar is the case with regard to the Police Superintendents. The Ministers at the Government level sanction about 2 acres of land to these people on which it is highly impossible to cultivate. They do not have money to purchase manure and the seeds needed for cultivation. I am glad that Sri Basavalingappa has now realised his mistake that he has not done anything to these people. When Dr. Ambedkar died on 6th December 1956, he once wept because he was not able to do anything for the rural people. Similarly Sri Basavalingappa is now regretting for not having done anything to these people. If we really analyse the conditions of these people, the politicians have not done any help to these people. At the Secretariat it is not Sri Gundu Rao who is administering but it is the bureaucracy. This bureaucracy must

change its style of functioning. I know that some officers at the Secretariat are harassing the SCs officers and sort of victimisation is going on since many years. This bureaucracy must mend or end their ways of functioning.

It is a pathetic sight to see our people cleaning the streets and some people sitting in the temple and some sitting in the air-conditioned rooms, some people are walking without footwears and some people travelling in the imported Imphalacars. This is the order of the present-day society. In this, society our man is the last man. There are some people who are standing in queue for Ambassador cars but there are some people who are standing in queue for kerosene oil, ragi, jowar and sugar. I understand that sugar is being used by the middle class people but a poor villager is finding it hard to get ragi and greens. The 30 years of rule by the successive Governments has not improved the lot of Scheduled Castes people in this country.

Some time ago there was a conference at West Bengal. In that conference there was a resolution to abolish the beggary system. It was suggested that every body must be provided with some land or job. A man in that conference stood up and said in a loud voice, "if you abolish the beggary system to whom are we to give alms, as alms help us to wash off our sins." When we visit the Thirumala Thirupati Devasthanam, we see a number of beggars standing in queue to receive alms from the people. I am not wrong if I say that these 30 years of rule by different political parties in this country has created more beggars, created more unemployment created more poverty, and has also created more bonded labourers in India.

4-00 P.M.

This Reservation in the Assemblies and in the Parliament is nothing but to keep on people in political bondage. They want this bondage to obtain support for their leader. There was not a single Prime Minister from this Community for the last thirty years. Gandhiji had once said that the Prime Minister should belong to a Scheduled Caste. The Janata Party in the recent elections projected Babu Jagajeevan Ram as the future Prime Minister but brought miserable defeat to its party. The Caste Hindus did not like Babu Jagajeevan Ram to become the Prime Minister. They were against the idea of a Chamar becoming the Prime Minister. If the Janata Party had not projected Babuji as the Prime Minister, they would have got more number of seats.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜನತಾಪಾರ್ಟಿ ಫೈಲರ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಫಿಜಾರದಲ್ಲಿ ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದ ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ

ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೆಯೂ ನಾಯಕರು ಮುಂದೆಯೂ ನಾಯಕರು, ಈಗಲೂ ನಾಯಕರು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು, ಅವನ್ನು ಮಂಚಿಯೇ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇನು, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇನು, ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ ಅಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರಾಜಕೀಯದ ನಾಯಕಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಸಂಶಯ ಏನಿದೆ ಅದರ ನಿವು ಈಗಲೂ ಅವರು ನಾಯಕರು ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ. ಮುಂದೆಯೂ ಅವರೇ ನಾಯಕರು ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಆ ಸಂಶಯ ದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—What I am trying to make out is that during the long period of thirty years, so many have become Prime Ministers; but it has not been possible for any political Party to make a Scheduled Caste person the Prime Minister. Even for the post of the President and Vice President it has not been possible to pick up a person from this community. Therefore, Sir, I am in a mood to oppose this ratification. My Hon. friend Sri B. Basavalingappa asked me to accept it reluctantly. Why should I accept it? If the reservation is not there, I will contest for a general seat. I will put my own figure and ask for votes. I do not put somebody else's photo and ask for votes.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—So far as that aspect is concerned, I shall appreciate your stand; you have contested elections on your own strength and not on the strength of anybody else.

SRI S. R. BOMMAI.—If he puts his own figure, with his beard, he will look like Karl Marx and people will vote for him.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, this political status for a SC/ST man if he becomes an M.L.A. or an M.P. or a Minister, is a temporary status. Even if this status is there, these people are not treated well. An Andhra M.L.A. was not permitted to enter into a Temple. A scheduled caste M.L.A. was ill-treated while travelling in a bus. In Uttar Pradesh, some people invited a Scheduled Caste Minister for some function and asked him to bring his own plate and tumbler. That is the position. Therefore, mere reservation in the Assemblies and in the Parliament is not helpful.

SRI B. B. SAYANAK.—Even Dr. Ambedkar was not allowed to enter Jagannath temple in puri while another officer was allowed.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—That position is still continued. What I would like to submit to the Government is, while ratifying this Bill, they must conduct a National Survey, as my hon. friend Sri Lakshmisagar said, to know how far the position of the SCs/STs

has improved, how many are having their own houses, how many are depending on cultivation, how many are employed in Government Service and how many are employed in Private Service. The Private sector people do not care for SCs/STs and they do not appoint them at all. Private people start Industries and they employ their own people. The survey should also find out as to how many SCs/STs people are self sufficient, how many are educated how many are Doctors, Engineer etc., Compare it with other castes, and then decide whether it is necessary to continue the reservation in the Assemblies and the Parliament and in the Services, in the Educational field i.e., Scholarships, Hostel facilities etc. There are nearly 90 Universities in our country. There is not even one University for SCs/STs and not even one Vice Chancellor belonging to SC/ST.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—A Vice Chancellor Prof. Narain belongs to SC. The Janata Party did it.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—May be, there is one. The Janata Party did it in its period of two years and eight months which the other party did not do in 28 years. It is not, therefore, possible for any individual to do it. Whatever the society says, they will have to do it. You may be the Prime Minister or a Chief Minister or any Minister, but you will have to act according to the wishes of the society. During the long period of thirty years, the condition SC/STs have not improved. Unless that is done, the reservation in the Assemblies and in the Parliament is of no use. Therefore as Dr. Babasaheb Ambedkar put it, you may make a good Constitution but if it is given to bad people it will be of no use. The person who handles it must be good. Unless he is wedded to the welfare of people, Scheduled Castes and other poorer sections will not be uplifted. Unless devoted and dedicated persons are there, the welfare of SCs/STs is not possible. The living conditions of the crores of these people should be improved in all the fields such as education, service matters and so on. Therefore, I vehemently oppose the ratification of 45th Constitution Amendment which provides reservation of seats for SCs/STs in the Assemblies and in the Parliament. Thank you, sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾರೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮಂಗಂರವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಆದಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ವಿರೋಧಿಸದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊಸಗಿಟ್ಟು, ಹುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ತಲೆತಲಾಂತರ ದಿಂದಲೂ ಅವರು ತಲೆ ಎತ್ತದಂತೆ ಆಗಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು

ಸತ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಅವರನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾಕಾಂಕ್ಷೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇತ್ತು, ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಏನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ದೊರಕಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಒಲಿಸಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕಡೆಗೇ ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಜೈ ಎಂದು ಕೂಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಅಷ್ಟು ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ 'ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ' ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪುನಃ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರಂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರೀ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರಂ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸದವಕಾಶ ಇವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿದಾಗ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದಿರುವಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಕ್ಕು, ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ನಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಹರಿಜನರನ್ನು ಕೇವಲ ಶಾಸಕರನ್ನಾಗಿಸಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ, ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಅದರ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆ ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ವರ್ಗ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಾಕೆ/ಜನ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ದಂಗೆ ಏಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯಾವಕೆ ಜನಾಂಗ ಇಲ್ಲ. ಅಳಿವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಇತರೆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಜರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅದ್ವಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜನ ಮೇಲೆ ನೋಡಲು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಒಳಗಡೆ ಮಾತ್ರ ಭಯಂಕರ ಬೆಂಕಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಇದರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಿಡಿ ಹೊರಬರುವುದು ಖಂಡಿತ, ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪೋಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿವೆ, ಅವು ಇದರ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿ ಆತಂಕಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ಮುಖಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಾಣುವುದು ಒಂದು ಮುಖ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಕೊಂಡಾಗ ಕಾಣುವುದು. ಕೆಲವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಆಡದೇ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹರಿಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ರಾವಣನಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ಹತ್ತು ಮುಖಗಳು ಇರ ಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೆ ದುಡಿಯದ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿ ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೇಗೋ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ

ಹರಿಜನ ಯುವಕನನ್ನು ಯುವಕ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಾಸನ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮನಸ್ಸು ಯಾರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವೃಂದೆಯ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ ಆದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಮೈಖರಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ದಪ್ಪಗಾದರೆ ರೊಟ್ಟಿ, ತೆಳ್ಳಗಾದರೆ ದೋಸೆ ಯಾಗುವ ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವು ಉಳಿದವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತತ್ವ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆಚರಣೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಯಾರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ನಾವು ನೋಡ್ತೀ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರ ತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸಿದರೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವೆಂದು ವಿಧಿಸಿದರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಜಾನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವತ್ತಿನದಿವಸ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನು ಬೇಡ ವಿಶೇಷ ಸಮಲತ್ತುಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥವನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಮಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಂಚನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದರೋ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಟಿಲವಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಕಾನೂನು ಏನು ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಆತನಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಇದ್ದೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಿಟ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ) — ಸನ್‌ಮಾನ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಯಗಂಧವರು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“ ಬಂಜೆ ಬೇನೆಯನು ಅರಿಯಳು

ನೊಂದವರ ನೋವ

ನೋಯದವರೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲರಯ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ ”

ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನೋವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ದ ರಿಂದ, ಆ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

ನೋಡಿದಾಗ, ಇದರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಭಾರತೀಯರು ನಂಬರತಕ್ಕಂಥ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಅದನ್ನು ಅಚಲರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ವಿಧಾನವಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಏನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ದೇಶದ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರ ಏಳುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಹಮದೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅವರು ಏಳುನೂರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿ ಸುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾವ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಮತದವರಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಏಳುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಒಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದುಕೊಂಡೇ ಬಂದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ. ಆದಾದನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಗಳು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ರಾಜ್ಯಭಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನಿನ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದ್ಲೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಪಾರ್ಥವ ಭಾವನೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರವಾಹಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವೈಶವೀ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಶೈವೀ ಪ್ರವಾಹ. ಶೈವೀ ಪ್ರವಾಹದ ಅಡಿಗಲ್ಲಾಗಿರತಕ್ಕವರಾದ ಪ್ರವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ೬೩ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರವತ್ತ ಮೂರು ಜನರಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ, ಪುರುಷರು, ಮಹಾನುಭಾವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರವತ್ತ ಮೂರು ಜನರಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಹರಿಜನರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಜನರು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ೨,೦೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ ಇವರ ೨,೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ೨,೦೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನುರಾಭಾವ ರನ್ನಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಶೈವೀ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಜನರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಆಳ್ವಾರು ಎಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರನ್ನು ದೇವರು ಎಂದು ಪೂಜೆಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಧರ್ಮ, ದೈವ ನಂಬಿಕೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಭಾವನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅದ್ವೈತ ಸಾಧನೆಯ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿ ಕಸಗುಡಿಸುವ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ, ನಾನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆತ್ಮ ಒಂದೇ, ಅದು ಪರಮಾತ್ಮ. ಅವನು ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಾನೆ ಜಾತಿ ಭೇದ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ, ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧ ಐದು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಪರಂಪರೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಹೋದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ

ತರಂವುದು ಒಂದು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಂವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಮಂಚ್ಚೆಬಿಡುವುದು. ನಾವು ಮಂಚ್ಚೆದರೂ ಕೂಡ ಒಳಗಡೆ ಬದ್ಧಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸಂವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಆಚರಣೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ತತ್ವಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನೀವು ಗಮನವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಏನು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಧರ್ಮದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಧರ್ಮವನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪು. ಅದು ಅರ್ಹ ತಪ್ಪೇ ಹೊರತು, ಧರ್ಮದ ದೇವರೆ ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಫಲ ನಿಮಗೆ ಆರಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಹರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರೂ ಮನಗಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ, ಜಾರಿಗೆ ತಂಥಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. 200 ವರ್ಷಗಳ ಮೊಗಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಳಿಸಲಿಲ್ಲ. 300 ವರ್ಷಗಳ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದನ್ನು ಇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾನೂನು ಧರ್ಮದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರೂವಾರಿ ಸಮಾರಂಭಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೈಸೂರು ನಗರದಿಂದ ಹರಿಜನ ಭಂಡವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಯುಂಗಾರ್‌ರವರು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆದರೆ, ಅವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದುಪಾಪ ವಿಸ್ಮಯಕ್ಕೆ ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಮಾಡಿದರು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜೂಗೌಡ.—ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 3 ದಿನ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರವೇಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳ ಹಾಕುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾವು ಊಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಪ್ರಾಣಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾದುದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಲೋಪದೋಷ ಇರಬಹುದು. ಸಮಾಜದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರಂವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಂವುದಕ್ಕೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ನಡೆವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಹರಿಜನ ಮಗನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದ ಅರಸನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನಾಯಿತೆಂದರೆ ಆ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಕೀಳಿಸಿದರು. ಮಂತ್ರಿ ಭೋಧನೆಯಿಂದ ಅವನು ವಂಚಿತನಾದನು. ಅದರಿಂದ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇವತ್ತು 30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಈ ವಿರಸಲಾತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣವನ್ನೇ ದೂಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಏಕೆ ಸಮಾಜ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ 31 ಪಂಚಮಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷ

ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇಂದೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರೇಂಜು ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಂದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವೆಸ್ಟ್‌ಜರ್ಮನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಜರ್ಮನಿಯ ಕೊಲಾಬರೇಷನ್‌ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೈಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೊಲಾಬರೇಷನ್‌ನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಮ್ಮವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾನ್‌ಪವರ್ ಇದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ದೇಶದವರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜರ್ಮನ್ ರೇಸ್ ಮಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ರೇಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತು. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವತ್ತು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಆಗತಕ್ಕ. ರಷ್ಯದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ನೋಬಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪಡೆದಂತಹ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡಲೇ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦ ಮಿಲಿಯನ್ ರೂಬಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಒರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಈ ದೇಶ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವ ದೇಶ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಘಜಿನಿ ವೆಂಕಪ್ಪ ದೇವರಾಯ್ ಸೋಮನಾಥಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹೊಡೆದು ನಾಚು ನೂರು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನಂತಹ ವಜ್ರ ವೈದ್ಯರನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಆನೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗಲೇ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಈಗ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕೆಂತಲೋ ; ಅಥವಾ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬಾರದೆಂತಲೋ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋಗದೆ ಹೊರತು ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಈ ಒಂದು ಅಂತರವನ್ನು ತಿಳಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕವಾದಂತಹ ಹಾಗೂ ಆದ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ದೈವ ಬಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ೧೦೦ ವರ್ಷ ಈ ಒಂದು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಆಮರ್‌ಗಂಧರ್ವರಂತಹವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨೨ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಟಾರ್ನಿಜೆನರಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೩೦ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆವರ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೈ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಬಗೆ ಹರಿಸುವಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಏಕೆ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬಗೆಹರಿಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ಕ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮಂಗಂರವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರನ್ನು ಐ ಎ ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ೧೦ ಜನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ೧೦ ಜನರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಸೀಟುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ೨೮ ವರ್ಷಗಳ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಸಂಜೀವಯ್ಯನವರು ಒಬ್ಬರ. ಆಮೇಲೆ ಗೌರವ್ ಆಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಎ. ಕೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಂಡಾರಳಿಯವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ? ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ವಾಸಕ್ಕೆಂದು ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಜನರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಟಂಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್, ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಭಯ, ಆದರೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾದರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರೂ ಅವನು ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ೭ ರಿಂದ ೮ ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ತಲಾ ೫ ಎಕರೆಯಂತೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? ಭಾವಿ ಹಾಗೂ ಪಂಪುಸಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು

ಕೇವಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಉದ್ಧಾರ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಾವನೆ. ಉಪಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದವರು ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನ ವಿತ್ತರೂ ಪೆರಾಲಿಸಿಸ್ ಹೊಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೂಡಾ ಅವರ ಮಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಕೀಲಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಅವರ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು ಆದರೆ ಆ ಜನಾಂಗ ಮುಂದೆ ಬರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಜನಾಂಗದ ಮುಖಂಡರೇ ಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಮೊದಲು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆ ತೋಟವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹುಚ್ಚುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಿ ಅವರಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹರಿಜನರೇ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇತಿ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಾವು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ದಯಾಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಎಜುಕೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇಡೀ ಅವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಖುಷಿ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ತಲಾ ೪-೫ ಎಕರೆ ಕೊಡಿ, ತರಿ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೊಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೊಂಡು ಕೊಡಿ, ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಜಮೀನು ಹರಿಜನಗಿರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಏನು ಭೂಮಿ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದನ್ನು ಅವಮಾನಕರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅವಹೇಳನಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಏನು ದೋಷವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗವು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ (ಭರಮಸಾಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ೪೫ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಯಾರೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಇದಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನೈಜವಾದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಕಾಂಡವಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ತುಂಬಿದೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಜಾತಿಯನ್ನುವುದು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಸಲಾರದ ಏಳಿಗೆಯ

ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. The causes of backwardness of SCs./STs. are both Social and Economic. The Social backwardness of these people is often the cause of the Economic backwardness. That is the stigmas of untouchability is the root cause for the backwardness of these downtrodden people. ಈ ಬಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ಹಿತಪೂರಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಜಾತಿ ಯಾವಾಗ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, untouchability ಕಾನೂನು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇವು ಕೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಆ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಲಾಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ, ಸಮಾಜದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗಣ್ಯರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಮುಖರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೇ ವಿನಃ ಕೇವಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಶಾಸಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತಾಂತರ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತಾಂತರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಳಂಕ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎನ್ನುವ ಕಳಂಕ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು, ಮಠಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ವಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ಯಾರು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ, ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾರನ್ನೂ ಆಶ್ರಯಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಬಯಸುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅವನು ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, 'ಉದ್ಧರೇದಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ ಆತ್ಮನಮವಸಾದಯೋತ್, ಆತ್ಮೈವ ಆತ್ಮನೋಬಂಧು : ಆತ್ಮೈವ ಪ್ರಪ್ರರಾತ್ಮನಃ' ಎಂದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಯೋಗವರ್ಷಲ್ ಟ್ರೂತ್ ವಾಕ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಆತ್ಮನು ತನಗೆ ತಾನೇ ಬಂಧುವೂ ಮತ್ತು ತನಗೆ ತಾನೇ

ಶತ್ರುವೂ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ವಿವೇಕದಿಂದ ತನಗೆ ತಾನು ಬಂಧುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅವಿವೇಕಿಯಾದಾಗ ತನಗೆ ತಾನೇ ಶತ್ರುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ವಿವೇಕದಿಂದ ತನಗೆ ತಾನೇ ಬಂಧುವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅವಿವೇಕಿಯಾದಾಗ ತನಗೆ ತಾನೇ ಶತ್ರುವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಈ ಒಂದು ಗೀತೆಯ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ವಿದ್ವೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖಾಂತರ, ವಿವೇಕದ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಗಿ ವಿವೇಕಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬಾಕಿಗಳು ವಿವೇಕವೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆ. ಮತ್ತು ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ದೇಹೋದೇವಾಲಯಪೂಜಾ, ಜೀವೋ ಭೂತಸ್ಸನಾತನಃ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಶ್ವರ: ಸರ್ವ ಭೂತಾನಿ ಹೃದ್ಯೇಶೇ ಅಭಿನ್ವಷತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ದೇವರನು ಹುಡುಕುವುದು ಬೇಡ, ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲೇ ದೇವರು ಇರುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಬೇಕು? ದೇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವು ಆಳಿದು ಮತಾಂತರವಾದರೆ ಏನು ಉದ್ಧಾರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ? ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿದವರು ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೇಡರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕಂಥಾ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಳಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಪ್ಪೇರಾಯನವರು ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗ ೭-ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಯಾರೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾನಾರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಾಫಲ್ಯತೆ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೆರವು ಏನಿದೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಹೊರತು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಹರಿಜನರ ಶೋಷಣೆಯೂ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದರ ಫಲ ಆ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ಸತ್ಯ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಫೀಸರು ಅವರು, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನೂ ಆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಒಂದು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಇವರಿಗೆ ಹೃದಯ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಏಕಾಏಕಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲ ಆ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಹರಿಜನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೇವಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹೋದರರಾದ ಆರ್ಮುಂಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಐಎಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರು ಹರಿಜನ ಜಡ್ಜ್ ಇದ್ದಾರೆ? ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಾದರೂ ಹರಿಜನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಹರಿ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಆತ್ಮಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲು, ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಲು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಬಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅರೆ ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನವಸತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನ ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಜನರೂ ಗಿರಿಜನರೂ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಆಯೋಜನೆ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಗ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸೋಷಿಯೋ ಏಕನಾಮಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕೋ ಅಂಥ ಕಡೆಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆಧಿವೇಶನದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಮತ್ತು ಹರಿಜನರು ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿ, ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಇದೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದು ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದುದು, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ೧೫ ಕೋಟಿ ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇತರ ವರ್ಗದ ಬಡಬಗ್ಗರೂ, ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಏಳಿಗೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣರಾಗಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಾದಂಥ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿ

ಕರ್ತೃತ್ವಕ್ಕೋಚ್ಛಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಲಾಢ್ಯರು ಇವನಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಲಾಢ್ಯರು ಈ ಬದವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಹೂಡಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಯೂ ಅಥವಾ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಆ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಹರಿಜನರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಲಾಢ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುವ ಸ್ವಾವೇಶಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇಲ್ಲ ಇಂಥ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮಂಗಂ ಅವರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು "Good constitution is left in the hands of the corrupt people. Similarly, I say that sacred books of Hindu Religion are good but they are left in the hands of worst people." ಹಾಗೆಯೇ ಮಹತ್ತರವಾದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಅದರ ಮಹತ್ವವೇ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, I should say casteism is all pervading. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಹಿಂದುಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಡತನ ಮತ್ತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಾಣಬಹುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಹನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕಲಿಸೋಣ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸಗಡ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಘಟನೆಯ ಲಿಖಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹೈತ್ತೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದೆ, ಅಷ್ಟು ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು, ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹರಿದು ಬಂದಿವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಗಳು ಜನ್ಮ ತಾಳಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು, ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಕಂಡು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ರಾಘವಾಂಕ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮಾಯದ ಅಬಲೆಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು

ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಅಬಲೆಯರು ರಾಜನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದರೆ, ನಾಯಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿದ್ದ ರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಮಸಣದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಇದ್ದ ರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಈಗ ನೀವು ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೂವಿನ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೀರಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮೂಗಿಗೆ ಹೊಲಿತನ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ನಮ್ಮ ರೂಪಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಲಿತನ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಹೊಲಿತನ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ; ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಮಹಾ ಮಹಾ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮನಸಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಜನರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮಹಮದೀಯರು, ಹಿಂದೂಗಳು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು, ಸಿಕ್ಖರು, ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು ಈ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಇವತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು, ಆರ್ಥಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ತತ್ವ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಮೂಲ ನಿರ್ಮಾಣದ ಈ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯ ಮೂಲ ಕತೆ ಗಳಾದ ದಿವಂಗತ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಮೇದಾವಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತ ರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕು, ಅವರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವಂತಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ತುತೃವಾದುದು. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ನಾವು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನೇ ನಾವು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಬಾಳಬೇಕು, ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ. ಪಾಲಿಕೃತಿಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ವಂಶಹ ಶೀಲವನ್ನು, ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದ ರಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಈ ಜನರು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸೇದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರು ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಕೂರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಊಟ ತಿನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ೪೫, ೪೬, ೪೭, ೪೮, ೪೯, ೫೦ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದರ ಒಂದು ಅನು ಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹರಿಜನರೇ ಆಗಲೀ, ಗಿರಿಜನರೇ ಆಗಲೀ, ಯಾರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗ ವವರು ಜೀವಕಾದಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಯಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದಿಳಿದಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ಯಾರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಸಮಾನರಂತೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ, ದುಂದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ, ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ, ವಸೇದಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ ಇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವರು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ

ಇವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ಸತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ೧೨ ಕೋಟಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಇವರ ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಆಗಲು ಈಗಲೇ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಂತತಿಯವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ಜನರು ಬಹಳ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ, ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಗೌರವವನ್ನಾಗಲೀ ಕೊಡದೆ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಪಾಪದ ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಗಿಯಾದರೂ ಭಾರತೀಯರಾದಂಥ ನಾವುಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಲೇ ಬೇಕು.

೫-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇವತ್ತು ನಾವುನೂರಕ್ಕೆ ೧೮ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ದಾಂದಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಲಾಭಾಂಶದ ಶೇಕಡ ೧೮ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಇವತ್ತು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಔದ್ಯಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಧರ್ಮಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರಗೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ಜನ ಒಂದು ದಿವಸ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರದೇ ಇರಲಾರರು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಜನ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಉದಾತ್ತವಾದಂಥಾದ್ದು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದಂಥಾದ್ದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಯಾಗುವಂಥಾದ್ದು. ಈ ಬಾಂಧವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಡತನದ ದುರ್ಧರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಗೆ ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥಾದ್ದು, ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥಾದ್ದು. ನಮ್ಮ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಆದರ್ಶವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಇವರ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಸುಖಶಾಂತಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ವಿಠಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುವಂಥ ಚರ್ಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ಯಾವುದೋ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶ್ವಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು

ಎನುತಿಸಲಾತಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತು, ಅದು ಕೇವಲ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾದುದು ಎಂದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರನ್ನು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಅದಾದರಿಂದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಟ್ಟರು, ನಂತರ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳೂ ಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಈಗ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಿದಂಥ ಜನ ಅಂದರೆ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಇರಬಹುದು, ಜನತಾಪಕ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೂಪಗಳಿವೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಆರ್, ಕೆ. ಹಸುಕರು, ಹಲವು ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಏನಿವೆ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಳಿದಂಥ ವರ್ಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಏನಿದೆ ಅದು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನಕರರು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈಡೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪಾಳೆಯಗಾರವರ್ಗ ಅದು ಇವತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜನ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ರಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂಥ ಜನ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಮಿಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು, ಆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗಿಂತಲೇ ಮೀಸಲು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಂಥ ಜನ. ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಿಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಬಿಹಾರದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೧೪ ಮಂದಿಯನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದರು, ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ್ನು ಉರಿಯುವಂಥ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟರು ಎನ್ನುವಂಥ ರಾಕ್ಷಸೀ ಕೃತ್ಯ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಂದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇವತ್ತು ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾದರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ, ಉಪದೇಶ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಾಧಾರಣರಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ, ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ,

“ಸಹನಾವತತು ಸಹನಾ ಭುನತ್ತು ಸಹವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈ

ತೇಜಸ್ವಿನಾಮಧೀತಮಸ್ತು ಮಾವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ”

ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಜನ ಅದು ಇದ್ದರು. ಇಂದೂ ನಾವೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸಹನಾವತತು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬನ್ನಿ, ಸಹನಾ ಭುನತ್ತು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡೋಣ, ಸಹ ವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ದುಡಿಯೋಣ, ತೇಜಸ್ವಿನಾಮಧೀತ ಮಸ್ತು ಮಾವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶ ಜನ ವಿದ್ಯೇಶವಿಲ್ಲದೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಹೈಕುವಂಥ ಜನ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡ ಬಾರದು ಅವರ ನೆರಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬಾರದು ಎಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ.—ಮೊನ್ನೆ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಬೀಳ ಬಾರದು ಎಂದು ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಶೋಷಿತರು, ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ನೆರಳು ಬೀಳಬಾರದು ಎಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ

ಆಚರಣೆ ಒಂದು, ಉಪದೇಶಿಸುವುದು ಬೇರೊಂದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾತಿ ಭೇದವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯನ್ನು ಭೋದಿಸಿದರೂ ಜಾತ್ಯತೀತವಾದಂಥ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸೆರೆನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀಗಂಗಾಧರವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಬುಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಳವಯಸ್ಸಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಜಾತಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದರೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಸಂಭೋಗ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ.

ಆದರೆ ಅಂಥಾ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಒಮ್ಮೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅವರು ನನಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ಈ ರೀತಿ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿಸುವಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನಮಗೆ ಗುರುಗಳು ಆಗಿರುವವರೂ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಮತ್ತೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮಸೀದಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಸಹ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿಸಿ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ, ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಮಠದೊಳಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವಿದು ಅಂತ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಗುರುಗಳು ಅಂತ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಭೇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆಸಿದ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಶಿಷ್ಯರು ತಾವೇ ಒಂದು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ. ಇವತ್ತು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಆದರೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿರುವುದೇ ಒಂದು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟು ಕಾಲದವರೆಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಿದಂಥ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಇಂಥಾ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಶೋಷಣೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವರು ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಯೇ ಬರಲಿ, ಇಲ್ಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಬರಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಲಿತರು ಇಷ್ಟು ರಿಂದಲೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಬೇಡಿ ಅಂತ ಅವರಲ್ಲೂ ಅವರ ನಾಯಕರಲ್ಲೂ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಬೆಲ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆಗಳಾಯಿತು, ಇವತ್ತು ಪುನಃ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಿಜಾರದ ಪಿಪ್ರಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಯಾರ ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತು? ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಕುತಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರ ಕ್ಕಂಥ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಏನಿದ್ದಾವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲೂ ಬಂದಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರು, ರೈತರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಗಲಿಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಗೋರಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ಸಮಾಜವೇನಿದೆ, ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಸಮಾಜವೇನಿದೆ, ಇದರೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಜಾತಿ ಘರ್ಷಣೆಯ ರೂಪತಾಳುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಕಣ್ಣಿರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ. — ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು ಜೊತೆಸೇರಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದಿರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. — ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಂಜಾನೆ ಒಬ್ಬರು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಹರಿದನ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವ ರೊಬ್ಬರು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಉನ್ನತ ಪದವಿಗೆ ನಾವು ಆರಿಸಿದ್ದೆವು ಈ ಮಂದಾನುಭಾವರವರನ್ನು ಇವತ್ತು ಈ ಪಿಪ್ಪಾ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹೇಳಿ, ನಾವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಎಲ್ಲಾ ಎದ್ದು ಬಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಬಲಗೈಗೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎದಕ್ಕೆ, ಬಲಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಸಂಕುಚಿತ ವರ್ತನಾಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಾವು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನು ಎದಕ್ಕೆ, ಬಲಕ್ಕೆ ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದಂಥ ಜನ ನೀವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಶ್ರೀಶರಣರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಬೇಡಿ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಷಣೆಯ ವಾದ ವಿಚಾರ ಹರಿದನ ಗಿರಿಜನರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರುಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ರವರು ಎಷ್ಟೋ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಅದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರಾಶದಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಿದೆಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಾದವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು, ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಈಗ ಅವರು ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ರವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಗಳಿದವರು ಅದನ್ನು ತೆಗಳಿದವರು ಇವತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇಂಥಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು, ಹಾವನೂರ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹರಿದನ-ಗಿರಿಜನರ ಹೊರತು (ಅವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ರೀತ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಇದೆ) ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬೇರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಇರುವ ವರಿಗೆ ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಆಗತಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯ ತರದಲ್ಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನ ಇರುವ ಈ ಮೇಲಿನ ಜಾತಿಗಳ ಬಡವರಿಗೆ ಕೂಡ ಈ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೋಗ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮೀಸಲಾತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ನಷ್ಟ-ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಉದ್ದಿರಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದಾಳುತನ ವಹಿಸುವಂತೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಇಂಥ

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಚಿವರೂ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ, ಅವರ ಬಡತನ, ದಾಸ್ಯತ್ವ, ಶೋಷಣೆ, ಅವರ ಮೇಲಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒನೆಗಾಣಿಸುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮಂತಹ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ನಾಯಕರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಹೊಸ ತಲೆ ಮಾರಿನ ನಾಯಕರು; ಯಾವಕರು ಹುಟ್ಟಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಂಥ ನಾಯಕರು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಮಾಜ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅಂಥ ನಾಯಕರು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾತ್ಮ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನೇ ಸಹಿಸದೇ ಇರುವಂತಹ ಸಮಾಜ ಇನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮರಾಠವಾಡವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಅಲ್ಲಿನ ದಲಿತ ಯುವಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರುವ ತನಕ ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಛಲತೊಟ್ಟರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಂಥವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ವಯೋವೃದ್ಧರೂ, ಅನುಭವಸ್ತರೂ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷ ಇದ್ದ ತಮ್ಮಂತಹ ನಾಯಕರು ಅಂಥ ಯುವಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದರೆ ಯುವಕರಿಗೇನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳ ಬಹಳ ದಿವಸ ದಾಸ್ಯ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೪ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿ ಬಂದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಶೋಷಿತರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಂಕೇತವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ತಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರೋಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ತಾವು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬಹುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಂಕವಾಗಿರುವ ಜಾತೀಯತೆಯ ಪಿಡುಗನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಆಗ್ರಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮುನ್ನಡೆದರೆ ತಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ನಾನು ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ವರ್ಷಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ; ನನಗೇನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಕೆಲವರು ಯಂದ್ರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಕೆಲವರು ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದಾಸರಾಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ತೊಲಗಬೇಕು.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು—ಎಲ್ಲರೂ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಆಗಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಆಗಿಲ್ಲ, ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಏಕೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ, ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಕೈ ಆದರೆ ಕೈ, ಭತ್ತಿಯಾದರೆ ಭತ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪ ಏನಿದೆ, ಆ ಸಂಕಲ್ಪದನ್ವಯ ಜಯಗಳಿಸಲಿ, ಸೋಲಲಿ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ವೈಖರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದು ಬೇಡ; ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಾಕು. ಈ ಸದನ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ೩ ಕೋಟಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಈ ಸದನದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಂದರೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬೇಕು, ಅದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಲಿ, ಆಗದಿರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೀಸಲಾತಿ ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ತಮ್ಮಂಥವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇವಲ ಐದೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಮ್ಮಂಥವರು ದೂರ ಉಳಿದರೆ; ನಾವಂತೂ ಹಾಗಿರದೆ ಹೋರಾಡುತ್ತೇವೆ. ೧೦-೨೦-೩೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಅದರೂ ನಾವು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸದನವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ...

SRI C.M. ARUMUGHAM.—The Chair has not called him to speak and if he wants to participate in the debate, let him participate tomorrow.

Announcement

MR. SPEAKER.—I have received a letter from the Karnataka Legislature Congress (I) Party stating that the following Members are admitted to their party:

Sriyuths.—

- 1 P.F. Rodrigues,
- 2 B.H. Lakshmaniah,
- 3 K.H. Ranganath,
- 4 Patel Papa Naik.
- 5 K.H. Siddaramappa
- & 6 V. Masiyappa.

Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet on Thursday, the 20th February 1980 at One of the Clock.